

— а после сами ще похвалите“. — „Че аз съм готов и сега, казва, да ви похваля, заповядайте, аз ще ви дам ржка, защото виждам, че сте действително искрен човек“. — „Не, казвам му, току сега не трябва, а после, когато стана по-добър и заслужи вашето уважение, тогава ми дайте ржката си, — добре ще направите“. Вжрнахме се ние дома си, моя секундант през всичкия път псува, а аз го целувах. Веднага всички другари се научиха, събраха се да ме съдят още в същия ден: „мундирия, дето ще се рече, съм омацал, та да съм си подадал оставката“. Явиха се и защитници: „той все пак е издържал първото стреляне срещу него“. — „Да, но не е уплашил от другите стрелания, и поискал още са барьерата прошка“. — „Но ако се е уплашил от другите стрелания — възразяват защитниците, — то той би стрелял по-напред с пишова си, после би поискал прошка, а той го е захвърлил в гората, още докато е бил пленен; не, тук трябва да е произлезло нещо друго, оригинално“. Слушам ги аз, а пък ми е весело като ги гледам: „Прелюбезни мои, казвам им, другари и приятели, не се безпокойте, за подаването на оставката ми, защото аз вече съм направил това, аз съм си вече подад оставката, още днес в канцеларията, утринта, и когато получа оставката си, тогава начаса още ще отида в някой мж-настир, затова си и подавам оставката“. Щом казах това, всички до един се закикотиха: „Па ти още отначало да беше ни разправил, сега вече се обяснява всичко, калугер не се съди“, смеят се, не могат да се укротят, та и никак не подигравателно, а тъй ласкаво, весело се смеят; веднага ме обикнаха всички, даже най-разпалените ми обвинители, и после през цялия тоя месец, докато ми приемат оставката, като че ме носеха на ръце: „ах ти, калугере“, казваха ми. И всеки ще ми каже някоя ласкава дума, започнаха да ме предумват, даже да ме съжаляват: „какво правиш ти със себе си?“ — „Не, казват, той е храбър, той е издържал гърмежа против себе си и е могъл да стреля с пишова си, но в привечерието присъжнило му се е сън, да постъпи калугер, ето защо не е гръмнал“. Почти същото беше и в град-

ското общество. Преди не ме и забелязваха твърде много, а само ме приемаха на драго сърце, а сега веднага всички един от друг се научиха и почнаха да ме викат при себе си: сами ми се присмиват, а пък ме обичат. Ще забележа тук, че ако и да говорех тогава всички с глас за дуела ни, но началството потули това дело, защото моят противник беше близък роднина на нашия генерал, а тъй като работата се свърши без кръв, и някак като на шега, па и аз, най-после, си бях подад оставката, то действително го бяха обхърнали на шега. И започнах аз тогава с глас и без страх да говоря, без да гледам на смеха им, защото тяхният смях, при всичко това, не беше злобен, а добър. А всичките тия разговори ставаха повече вечерно време в дамско общество, жените тогава повече бяха обикнали да ме слушат, и заставаха мъжете да правят същото. „Че как тъй може да бъда, щото аз да бъда виновен заради всичките, смее ми се всеки в очи, — е, нима аз мога да бъда, например, заради вас виновен?“ — „Па де можете вие, отговарям им, — да познаете това, когато целия свет вече отдавна е излязъл на друг път, и когато същинската лъжа ние я смятаме за истина, та и от другите искаме същото такава лъжа. Ето аз веднъж през живота си взех та постъпих искрено, и какво, за всички ви станах като смахнат: ако и да сте ме обикнали, все пак, казвам им, — ми се присмивате“. — „Че как да не обича човек такъв, като вас?“ — смее се с глас домакинята, а у тях имаше многолюдно събрание. Веднага, гледам, изправя се от средата на дамите същата оная млада госпожа, заради която бях повикал противника си на дуел и която още тъй недавна готвех за своя невеста, а аз и не забелязах как беше тя дошла на вечеринката. Изправи се, приближи към мене, подаде ми ржка: „Позволете ми, казва, да ви кажа, че аз първа не ви се присмивам, а напротив, със сълзи ви благодаря и ви заявявам уважението си към вас заради тогавашната ви постъпка“. В същото време дойде при мене и мъжът, а после и всички се повлякоха при мене, едва ли не ме целуваха. А мене ми беше тъй весело, весело на душата...

